

Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

2. Marts 1944.

355. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Nogle Specialmidler til Sommersprøjtning mod Skurv paa Frugttræer.

For at holde Skurv og andre Svampesygdomme paa Frugttræer nede, maa der sprøjtes gentagne Gange i Løbet af Sommeren. Der bruges hertil Midler, som paa den ene Side er tilstrækkelig virksomme mod Skurv o. a. Svampesygdomme, paa den anden Side maa de være saa skaansomme, at hverken Blade eller Frugter tager unødigt Skade ved Behandlingen.

I Danmarks Frugtavl har den saakaldte Standardsprøjtning, en Kombination af Svovlkalk og Bordeauxvædske, fundet almen Anvendelse til Sommersprøjtning, og der er ikke hidtil fremkommet Midler, som har overgaaet denne i Virkning mod Skurv m. m. Selv om der ved systematiske Forsøg (jvfr. 228., 249. og 300. Beretning og 253. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed) er fundet frem til den gunstigste Kombination af Svovlkalk og Bordeauxvædske, er det dog en Kendsgerning, at en Del Sorter er saa ømfindtlige over for Standardbehandlings Bordeauxvædske og Svovlkalk, at mere skaansomme Midler er ønskelige i saadanne Tilfælde. Som Følge af denne Ulempe ved Standardsprøjtningen — under Krigen endvidere som Følge af Mangel paa Blaasten til Fremstilling af Bordeauxvædske — er det af største Interesse at finde Midler, der forener større Skaansomhed med en god Virkning mod Skurv. Det maa dog udtrykkelig pointeres, at mange Sorter udmærket taaler Standardsprøjtningen (noget varierende fra Sted til Sted og efter den enkelte Frugtavlervs Krav og Sprøjtmetode), og til disse bør den bibeholdes ikke blot paa Grund af dens store Effektivitet mod Skurv, men ogsaa paa Grund af dens Prisbillighed.

Standard-Sprøjtplanen mod Skurv m. m. er stillet op i Skaemaet paa næste Side. Fra denne Grundplan kan der gøres Afbøjninger alt efter Behov — een af Sprøjtningerne før Blomstringen kan f. Eks. undlades, hvis man skønner, at der ikke er Brug for den, og der kan senere paa Sommeren sprøjtes nogle Gange ekstra med Hvid Bordeauxvædske, hvis man frygter Angreb af Senskurv.

Naar der er Tale om Sprøjteskade, skyldes den hyppigst Sprøjtningerne efter Blomstringen, enten Svovlkalk lige efter Blomstringen

(hyppigt Bladfald) eller Hvid Bordeauxvædske, som især forårsager »Skrub« paa Frugterne ved Sprøjtning efter Blomstring, men inden Frugterne er blevet glatte. Senere paa Sommeren kan begge Vædsker forårsage Bladsvidning, »Skrub« paa Frugter, i slemme Tilfælde Frugtfald o. s. v. Hvor man ønsker at sætte ind med mere skaansomme Midler, kan man derfor utvivlsomt nøjes med at bruge dem efter Blomstringen, idet man derved bevarer Fordelen af Bordeauxvædsken og Svovlkalken før Blomstringen (større Effektivitet, større Prisbillighed).

Blomsterknopperne i tæt Klynge
Bordeauxvædske 1 : 1 : 100

Blomsterknopperne lyserøde
(»Ballonstadiet«)
Svovlkalk 2 : 100

Lige efter Afblomstring
Kronbladene faldet
Svovlkalk 1 eller 2 : 100

Frugterne som Hasselnødder	Hvid Bordeauxvædske $\frac{1}{2}$: 1 : 100
Frugterne som Valnødder	Hvid Bordeauxvædske $\frac{1}{2}$: 1 : 100

Ved Statens plantepatologiske Forsøg er der i de senere Aar udført Forsøg med forskellige Specialpræparater, hvoraf flere af særlig Interesse omtales i det følgende. Der er brugt 4—6 (oftest 5) Sommersprøjtninger i Forsøgene, idet de forskellige Forsøgsled i samme Forsøg er sprøjtet samtidig og lige mange Gange.

Pomarsol (en speciel Svovlforbindelse) og Sulsol (kolloidalt Svovlpræparat) er i 1940 og 1941 prøvet mod Skurv paa Æble med følgende Resultat (Gennemsnit af 10 Forsøg i Sor-

terne Cox' Orange, Graasten, Pederstrup, Pigeon, Golden Delicious, Sønderkov og Early Victoria):

	Skurv, pCt.	
	Blade	Frugter
Ubehandlet	27.3	49.8
Pomarsol, $\frac{3}{4}$ pCt. ($\frac{3}{4}$ kg til 100 l Vand)	9.3	18.4
Sulsol, $\frac{1}{2}$ pCt. ($\frac{1}{2}$ kg til 100 l Vand)	11.4	15.4
Standardsprøjtning	5.9	4.5

Overfor den svagere Virkning mod Skurv maa sættes For- delen af større Skaansomhed — især Pomarsol har praktisk talt ikke vist Sprøjteskade. Den svagere Virkning mod Skurv kan iøvrigt i nogen Grad udlignes ved først at bruge disse Midler efter Blomstringen, samt evt. ved en ekstra Sprøjtning i kritiske Til- fælde. (Om Sulsol-Forsøgsleddet maa dog bemærkes, at dette i alle Forsøgene blev sprøjtet før Blomstringen med Kobbermidlet Bouisol, saaledes at den førstnævnte af disse Metoder til Udlig- ning af den svagere Virkning delvis er forsøgt). 1943 viste Sulsol en forholdsvis svagere Virkning end ved Forsøgene i 1940 og 1941.

C o s a n er et kolloidalt Svovlpræparat, der ligeledes er me- get skaansomt, idet Sprøjteskade praktisk talt ikke er forekom- met. Mod Skurv er der i 1942 og 1943 opnaaet følgende Virkning (Gennemsnit af 11 Forsøg i Sorterne Bellefleur, Boiken, Laxtons Superb, Dumelow, Golden Delicious, Belle de Boskoop, James Grieve, Cox' Orange, Graasten, Bramley og Pederstrup):

	Skurv, pCt.	
	Blade	Frugter
Ubehandlet	33.2	39.4
Cosan, 0.1 pCt. (100 g til 100 l Vand)	14.6	11.9
Standardsprøjtning	11.3	7.8

Til dette forholdsvis gode Resultat maa bemærkes, at der i Cosan-Forsøgsleddene har været brugt Bordeauxvædske 1 : 1 : 100 ved 1. Sprøjtning i alle Forsøgene, og i en Del af For- søgene er der i Eftersommeren brugt 2 Sprøjtninger mere af Co- san end af Standardmidlerne, saaledes at foran nævnte Metoder til at bringe svagere virkende Midlers Virkning paa Højde med Standardsprøjtningens delvis er praktiseret for Cosan i disse Forsøg. (Se iøvrigt i Oversigten nedenfor om Cosan 0.2 pCt. sammenlignet med 2 ekstra Sprøjtninger af Cosan 0.1 pCt.).

A g r o s o l er ligeledes et kolloidalt Svovlpræparat, der har været prøvet i orienterende Forsøg i Sommeren 1943. Som Gen- nemsnit af 7 Sorter (Golden Delicious, Belle de Booskoop, James Grieve, Cox' Orange, Graasten, Bramley og Pederstrup) var Virk- ningen mod Skurv følgende (ved 1. Sprøjtning (Stadiet »Tæt Klynge«) brugtes Bordeauxvædske 1 : 1 : 100):

	Skurv, pCt.	
	Blade	Frugter
Ubehandlet	16.1	21.8
Agrosol, 1/2 pCt. (1/2 kg til 100 l Vand)	6.5	4.9
— 1 — (1 — — —)	4.7	3.5
Cosan, 0.2 pCt. (200 g til 100 l Vand)	6.4	7.6
— 0.1 — (2 ekstra Sprøjtninger)	5.7	6.9
Standardsprøjtning	2.2	2.8

Dette Middel har som de foregaaende Svovlmidler været skaansomt over for de prøvede Sorter. Navnlig Sorterne Golden Delicious og Belle de Boskoop blev meget stærkt beskadiget af Standardsprøjtningen, bl. a. med et stærkt Frugtfald til Følge, medens Svovlmidlerne kun foraarsagede ringe Skade.

Germisan, et kviksølvholdigt Afsvampningsmiddel, er i en Aarrække forsøgt til Sprøjtning af Frugttræer af Plantageejer Rugh, Jægerspris, og i de senere Aar anvendt en Del i Praksis. Forsøg ved Statens plantepatologiske Forsøg i 1939 viste en lovende Virkning af et Kviksølvmiddel, men Betæneligheder paa Grund af Giffaren medførte, at yderligere Forsøg indstilledes indtil 1943, da Manglen paa Blaasten gjorde Midlets Anvendelse særlig aktuel. Fra samme Tid gav Sundhedsmyndighederne Tilladelse til Sprøjtning med Germisan, naar visse Forsigtighedsregler iagttoges, bl. a. maa Æble og Pære ikke sprøjtes senere end ca. 3 Uger efter Blomstringen, Blomme og Kirsebær ikke senere end 10 Dage efter Blomstringen.

Ved Forsøg paa 5 Æblesorter (Golden Delicious, Belle de Boskoop, James Grieve, Ildrød Pigeon og Charles Ross) i 1943 viste Germisan-Universal-Vaadbejdse følgende Virkning over for Skurv:

	Skurv, pCt.	
	Blade	Frugter
Ubehandlet	22.0	22.1
Germisan, 0.1 pCt. (ved 1. Spr. dog 0.2 pCt., ved alle Spr. tilsat 75 g Husblas til 100 l Vand)....	7.8	3.1
Standardsprøjtning	4.1	2.8

Det er endvidere med gunstigt Resultat forsøgt at forstærke Virkningen af Svovlkalk og Pomarsol ved Tilsætning af 1 pM. Germisan. Sprøjteskade forekom praktisk talt ikke efter Germisansprøjtningerne, selv ikke paa Sorterne Golden Delicious og Belle de Boskoop, der blev meget stærkt beskadiget af Standardsprøjtningen.

Som oven for nævnt maa Germisan (eller lignende Kviksølvmidler) ikke bruges til Sprøjtning af Æble senere end 3 Uger efter Blomstringen, hvorefter der i Praksis kan fortsættes med Hvid Bordeauxvædske, Svovlkalk eller ovennævnte Specialmidler, alt efter hvad Sorterne kan taale.

Med Kobberoxyklorider, af hvilke der under Kri-gen er ført forskellige specielle Mærker i Handelen som Erstatning for Blaasten (Bordeauxvædske) kan der mod Skurv faas en Virkning, der utvivlsomt er væsentlig større end af Svovlmid-lerne, men i de foretagne Forsøg (367. Beretning o. a.) har Virkningen ikke naaet paa Højde med Standardsprøjtningens, og Sprøjteskaden har været betydelig, idet mange Sorter beskadiges alvorligt paa saavel Blade som Frugter. Kobberoxykloriderne vil derfor næppe under normale Forsyningsmuligheder være af In-teresse i Frugtavlen under danske Forhold. I Øjeblikket kan de dog anvendes, hvor alvorlige Skurvangreb ventes, og hvor der ikke kan skaffes Bordeauxvædske, til Sprøjtning paa Stadiet »Tæt Klynge«, da Faren for Sprøjteskade her er mindre end ved senere Sprøjtninger.

2. Marts 1944.

356. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.**Forsøg med Stammer af Kaalroer 1940—1943.**

I Aarene 1940—43 er der paa Statens Forsøgsstationer ved Lyngby, Blangsted, Askov, Lundgaard og Tylstrup gennemført en 9. Serie Stammeforsøg, der i de to første Aar har omfattet 17 og i de to sidste Aar 13 danske Stammer af Bangholm, Wilhelmsburger og Hvidkødet rødhovedet Kaalroe. I Tilslutning til Dyrkningsforsøgene er der i de tre første Aar udført Forsøg med Opbevaring af Stammerne til Marts—April. En særlig Forsøgsrække er gennemført paa stærkt kaalbroksmittet Jord ved Lyngby og Studsgaard.

I de fire Forsøgsaar har Bangholmstammerne givet højest Tørstofdbytte, men da Wilhelmsburger er mere modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp og i tørre, varme Somre angribes mindre af Kaallus, er Klassificering foretaget inden for hver Sort for sig, hvorefter 5 Stammer af Bangholm og 3 af Wilhelmsburger har opnaaet Anerkendelse i 1. Klasse og betegnes efter Forsøgsserien med Romertal IX. For hver Sort anføres Stammerne nedenfor i Rækkefølge efter Tørstofdbytte af Roer i Gennemsnit af alle Forsøg.

Lbnr.		hkg pr. ha			pCt. Tørstof i Roen
		Tørstof	Rod	Top	
	Bangholm:				
2.	Wilby Øtofte IX.....	105.8	865	114	12.2
1.	Øtofte IX	102.2	809	99	12.6
6.	Hinderupgaard IX.....	100.8	869	121	11.6
7.	Wibolt IX	100.5	836	110	12.0
5.	Hunsballe IX	100.1	893	108	11.2
	Wilhelmsburger:				
14.	Trifolium IX.....	98.0	819	80	12.0
10.	Øtofte IX & D	97.8	870	84	11.2
13.	Dæno IX	97.7	877	86	11.1

Tørstofindholdet i Toppen er bestemt sortsvis og har i Gennemsnit været 14.7 pCt. i Bangholm og 14.6 pCt. i Wilhelmsburger og Hvidkødet rødhovedet Kaalroe. — I det følgende er Stammerne beskrevet sortsvis og i Rækkefølge efter Tørstofdbytte af Roer.

A. Kaalroe Bangholm.

Lbnr. 2. Bangholm, Wilby Øtøfte IX. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Stammen er udvalgt efter Krydsning i 1920 og 1921 mellem Wilhelmsburger og Bangholm, Lyngby V og VI. Paa alle Forsøgsstationer kommer Stammen højst i Tørstofudbytte, i Gennemsnit 105.8 hkg pr. ha. Roedudbyttet er middelhøjt, 865 hkg pr. ha, med højt Tørstofindhold, 12.2 pCt. Topudbyttet er ret stort, 114 hkg pr. ha. Roen, der har ret lang Hals, er knap saa ensartet eller letoptagelig og mere grenet, ligesom Stammen giver lidt flere revnede Roer end normalt. De fleste Roer er kugleformede, nogle er kegleformede, nogle ovale, og faa er fladrunde. Ved Opbevaring til Foraaret har Stammen haft middelstort Tørstofsvind.

Lbnr. 1. Bangholm, Øtøfte IX. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Af de 1. Klasses Stammer gav Stammen i Gennemsnit lavest Roedudbytte, 809 hkg pr. ha, med højest Tørstofindhold, 12.8 pCt., og næsthøjest Tørstofudbytte, 102.2 hkg. I 1943 var Tørstofudbyttet lavere end for de øvrige Stammer af Bangholm og Wilhelmsburger. Af Bangholm gav Stammen mindst Top. Roen har ret kort Hals, er ensartet, letoptagelig og glat. De fleste Roer er kugle- til kort ovalformede, nogle er kegleformede. Stammen gav forholdsvis faa syge Roer og havde lidt mindre Svind ved Opbevaring til Foraaret end de øvrige Stammer.

Lbnr. 6. Bangholm, Hinderupgaard IX. Ejer A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Saavel Roedudbytte, Tørstofindhold som Tørstofudbytte er middelhøjt, og Topudbyttet er større end for de øvrige Stammer. Roen har kortest Hals, er glat, mest ensartet og mest letoptagelig. Kugleformen er helt overvejende, nogle er ovale, og kun ret faa er kegleformede eller fladrunde. Stammen havde mindst Angreb af Bakteriose i Halsen, men gav lidt flere revnede Roer og 1—2 pCt. større Svind ved Opbevaring til Foraaret end de fleste af Stammerne.

Lbnr. 7. Bangholm, Wibølt IX. Ejer: A. P. Lunden, Dyrehavegaard, Kolding.

Stammen gav noget under middel Roedudbytte med ret højt Tørstofindhold og omtrent middelhøjt Tørstofudbytte. Topudbyttet er middelstort. Roen har ret kort Hals, er ensartet, ret glat og ret letoptagelig. De fleste Roer er kugleformede, en Del kegleformede og nogle ovale. Stammen har lidt færre Roer med Tørforraadnelse og Bakteriose, men gav 1—2 pCt. større Svind ved Opbevaring til Foraaret end de fleste af Stammerne.

Lbnr. 5. Bangholm, Hunsballe IX. Ejer: Frøavlscen-
trent Hunsballe A/S, Holstebro.

Stammen gav stort Roedudbytte med ret lavt Tørstofindhold, 11.2 pCt., og omtrent middelhøjt Tørstof- og Topudbytte. Roen er ret ensartet og ret letoptagelig, men lidt grenet. De fleste Roer er kugleformede, en Del ovale og nogle kegleformede. Enkelte Roer har grønt Hoved.

B. Kaalroe Wilhelmsburger.

Lbnr. 14. Wilhelmsburger, Trifolium IX. Ejer: Aktieselskabet Trifolium Frø, København.

Af Wilhelmsburger gav Stammen lavest Roedudbytte, 819 hkg pr. ha, med højt Tørstofindhold, 12 pCt., og godt middelhøjt Tørstofudbytte, 98 hkg pr. ha. Topudbyttet er ret lavt, 80 hkg. Roen har ret kort Hals. Den er ret letoptagelig, men knap saa ensartet og mere grenet end de øvrige Stammer af Wilhelmsburger. De fleste Roer er kugleformede, nogle kegleformede, en Del fladrunde og kun faa ovale. Ligesom de øvrige Stammer af Wilhelmsburger gav den flere Roer med Bakteriose i Halsen og flerhalsede end Bangholm, men færre med Kaalbrok. Stammen gav 1—2 pCt. større Svind ved Opbevaring til Foraaret end de fleste af Stammerne.

Lbnr. 10. Wilhelmsburger, Øtofte IX & D. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Stammen gav stort Roedudbytte med ret lavt Tørstofindhold og godt middelhøjt Tørstofudbytte. Roen er ensartet og letoptagelig, men noget grenet. Mange er kugleformede, nogle kegleformede, en Del fladrunde og ret faa ovale. Stammen gav flere Roer med Bakteriose i Halsen og flerhalsede, men færre revnede end normalt.

Lbnr. 13. Wilhelmsburger, Dæno IX. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Stammen gav stort Roedudbytte med ret lavt Tørstofindhold og godt middelhøjt Tørstofudbytte. Roen er ensartet, ret letoptagelig, men noget grenet. De fleste Roer er kugleformede, nogle er kegleformede og fladrunde, og kun faa er ovale. Stammen gav flere Roer med Bakteriose i Halsen end Bangholm og en Del flerhalsede.

Forsøg paa stærkt kaalbroksmittet Jord.

I disse Forsøg er saavel Udbytte som Antal af sunde og kaalbroksyge Roer bestemt hver for sig. De seks mest modstandsdygtige Stammer samt Lbnr. 2 og 6 anføres nedenfor i Rækkefølge efter Tørstofudbytte og Modstandsevne paa stærkt kaalbroksmittet Jord.

Lbnr.	Tørstof	Roer	Udbytte i hkg pr. ha:		
			Antal sunde og angrebne	Antal Roer i pCt. stærkt angrebne og ødelagte	
17.	Hvidkødet rød., »Adefa« ..	66.1	522	86	14
10.	Wilhelmsb., Øtofte IX & D..	62.5	531	79	21
12.	» , Asco	59.4	507	75	25
14.	» , Trifolium IX ..	59.1	468	70	30
11.	» , Hunsballe	56.7	463	68	32
13.	» , Dæno IX	56.1	475	63	37
2.	Bangholm, Wilby Øtofte IX	54.4	438	59	41
6.	» , Hinderupp. IX	46.7	396	54	46

I Forsøgene paa stærkt kaalbroksmittet Jord er Tørstofudbyttet af de mest modstandsdygtige Stammer i Gennemsnit kun to Trediedele af Udbyttet paa sund Jord, og under lignende Forhold opnaas som oftest bedre Udbytte ved at dyrke Foderbeder i Stedet for Kaalroer.

Til Navnet paa Lbnr. 10, Wilhelmsburger Øtofte IX, er tilføjet Bogstav D, som angiver, at Stammen har vist sig meget kaalbrokfast paa stærkt kaalbroksmittet Jord.

Lbnr. 17. Hvidkødet rødhovedet, »Adefa«. Ejer: A/S Dansk Frøkultur, Kerteminde.

Paa stærkt kaalbroksmittet Jord har Stammen været mest mod-

Stammer af Kaalroer 1940—1943.

Lbnr.	Betegnelse	hkg Tørstof pr. ha	hkg Roer pr. ha	pCt. Tørstof i Roen	hkg Top pr. ha	Tørstofvind i pCt. ved Opbevaring til Foraaret	Antal i pCt.						Karakter								
							Flerhalsede	Afvigende Farve	Revnede	Tørforraadnelse	Kaalbrok	Bakteriøse		0 = slet, 10 = ug			0 = ingen, 10 = mange			Halsens Længde 0 = kort, 10 = lang	
												i Roen	i Halsen	Ensartethed	Glatthed	Letoptage- lighed	Kugle	Kegle	Ovale		Fladrunde
Bangholm																					
2	Wilby Øtofte IX....	105.8	865	12.2	114	12	2.6	0.1	3.4	1.2	0.4	0.4	2.0	6.4	5.5	6.0	5.8	1.6	1.9	0.7	5.0
1	Øtofte IX.....	102.2	809	12.6	99	10	2.4	0.2	1.8	0.5	0.7	0.2	1.5	7.2	6.3	6.4	5.3	1.4	2.6	0.6	4.1
6	Hinderupgaard IX..	100.8	869	11.6	121	14	3.3	0.1	3.4	0.9	0.6	0.5	0.8	7.6	6.2	6.7	6.9	1.0	1.3	0.9	3.0
7	Wiboltt IX.....	100.5	836	12.0	110	14	3.0	0.1	2.6	0.6	0.8	0.2	1.9	6.9	6.0	6.0	6.0	2.1	1.4	0.6	3.9
5	Hunsballe IX.....	100.1	893	11.2	108	12	3.5	0.3	2.3	0.9	0.5	0.5	2.0	6.6	5.7	6.1	5.7	1.5	2.2	0.7	4.8
3	Pajbjerg.....	99.4	911	10.9	103	12	4.2	0.2	1.4	1.0	0.3	0.5	2.8	6.9	6.1	6.4	3.4	1.1	5.0	0.2	5.4
15	Hunsballe, grøn h..	99.0	895	11.1	107	13	5.5	2.9	3.9	1.5	0.4	0.6	2.6	6.4	5.5	5.8	5.8	2.1	0.9	1.4	4.8
Wilhelmsburger																					
14	Trifolium IX.....	98.0	819	12.0	80	14	6.0	0.2	3.1	1.0	0.2	0.7	3.5	6.4	5.0	5.9	5.7	1.3	0.6	2.0	4.0
10	Øtofte IX & D.....	97.8	870	11.2	84	13	6.3	0.1	1.8	1.0	0.2	0.7	3.1	7.1	5.3	6.3	5.4	1.6	1.0	2.0	4.9
13	Dæno IX.....	97.7	877	11.1	86	13	5.4	0.2	2.6	0.9	0.3	0.7	3.2	7.0	5.5	6.0	6.0	1.8	0.7	1.8	4.6
11	Hunsballe.....	96.3	822	11.7	84	12	4.8	0.1	2.6	0.8	0.2	0.7	4.2	6.9	5.4	6.1	5.8	1.9	1.1	1.4	4.6
12	Asco.....	95.1	864	11.0	92	12	4.9	0.0	3.0	1.1	0.3	1.0	3.6	6.9	5.6	6.1	6.0	1.5	1.1	1.4	5.4
Hvidkødet_rødh.																					
17	»Adefa«.....	91.9	790	11.6	117	13	5.3	0.2	4.8	1.3	0.1	1.1	2.5	4.0	2.8	4.0	3.0	4.7	0.5	2.2	4.9

standsdygtig mod Kaalbroksvamp og givet højest Tørstofudbytte. Den har stor Top og grov Hals. I Hovedforsøgene paa sund Jord gav Stammen betydelig lavere Tørstofudbytte end de øvrige Stammer, og da Roen tillige er meget uensartet, langt mere grenet, fastsiddende og mere tilbøjelig til at revne samt har en meget varierende Form, har Stammen ikke opnaaet Bogstavbetegnelse.

Lbnr. 10. Wilhelmsburger, Øtofte IX & D., der er en 1. Klasses Stamme paa sund Jord, er beskrevet foran under Hovedforsøgene, Stammen er meget modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp og gav næsthøjest Tørstofudbytte paa stærkt smittet Jord.

Lbnr. 14 og 13. Wilhelmsburger, Trifolium IX og Dæno IX,

der er i 1. Klasse paa sund Jord, er beskrevet foran. Stammerne er modstandsdygtige mod Kaalbroksvamp, men gav henholdsvis 3.4 og 6.4 hkg Tørstof mindre pr. ha paa stærkt smittet Jord end Lbnr. 10.

Lbnr. 12 og 11. Wilhelmsburger, Asco og Hunsballe.

Begge Stammer er modstandsdygtige mod Kaalbroksvamp, men gav henholdsvis 3.1 og 5.3 hkg Tørstof mindre pr. ha paa stærkt smittet Jord end Lbnr. 10. I de fleste Egenskaber svarer de to Stammer nærmest til Lbnr. 13, men Lbnr. 12 har større Top og har vist Tilbøjelighed til Stokløbning, medens Lbnr. 11 gav lavere Roedudbytte med højere Tørstofindhold.

Lbnr. 2 og 6. Bangholm, Wilby Øtofte IX og Hinderupgaard IX,

der er i 1. Klasse paa sund Jord, er beskrevet foran. Paa stærkt smittet Jord har Lbnr. 2 vist nogen og Lbnr. 6 mindst Modstandsevne mod Kaalbroksvamp.

9. Marts 1944.

357. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Sorter af Opiat-Valmue

1941—1943.

Forsøgene, der er udført paa let Lermuld ved Lyngby og Aarslev, god Sandmuld ved Spangsbjerg, let Sandmuld ved Jyndeved og paa Marskjord ved Højer, har omfattet 4 tyske, blaafrøede Sorter med lukkede Frø kapsler. Een af Sorterne har dog kun deltaget i Forsøgene i 1942 og 1943.

Til Valmuerne er i Reglen gødet med 0—100 kg Superfosfat, 100—300 kg Kaligødning og paa Marsken 75 kg, de øvrige Forsøgssteder 200—400 kg Kalksalpeter pr. ha. Saamængden har svaret til ca. 3 kg velspirende Frø pr. ha. Der er benyttet Radsaaning paa 45 cm Rækkeafstand, og Kulturen er radrenset og haandhakked flere Gange. Plantebestanden har i flere af Forsøgene været rigelig tæt, hvilket har medvirket til, at Valmuestænglerne er knækket ned før Høst, men ikke lige stærkt i alle Sorter. I de Forsøg, ialt 6, hvor der har været knækkede Stængler af Betydning, er givet en Karakter for Knækketilbøjeligheden.

I Frøet er foretaget Vandbestemmelse samt ved Lyngby i 1941 og ved Aarslev i 1942 Bestemmelse af Raafedt = Olie.

Ved Opgørelsen er Frøudbyttet beregnet med et Vandindhold paa 10 pCt.

Resultaterne af Forsøgene er meddelt paa omstaaende Bilag. I et Forsøg, Lyngby 1943, har Peragis givet betydelig større Udbytte end de øvrige Sorter, der var knækket stærkt ned, hvorved en Del Frø formentlig er spildt. Paa den lette Jord ved Jynde vad, hvor Udbyttet som Helhed har været lille, har Eckendorfer klaret sig relativt godt. Men ellers har Mahndorfer givet størst Frøudbytte.

De gennemsnitlige Resultater fremgaar af følgende Oversigt.

	hkg Frø pr. ha	Forholds- talet for Frø- udbytte	pCt. Olie i Frøet	Knække- tilbøjelig- hed ¹⁾	Højde i cm	Modnings- dato
Mahndorfer blaafrøet.....	9.0	100	40.4	5.9	123	26/8
Strubes do.	8.3	92	41.9	5.6	122	27/8
Eckendorfer do.	8.1	90	39.3	8.1	119	25/8
Paragis Weihesteph. blaafr.	8.0	89	37.5	1.3	92	23/8

I Gennemsnit for alle Forsøg har Mahndorfer givet 8—11 pCt. mere Frø end de øvrige Sorter. Dens Frø har noget lavere Olieindhold end Strubes, der har givet omtrent samme Olieudbytte som Mahndorfer.

Mahndorfer, Strubes og Eckendorfer er ikke meget forskellige i Udseende og Tidlighed. Eckendorfer har vist størst Tilbøjelighed til at knække ned. Peragis Weihestephan har kortere og stivere Stængler, er tidligere og har mindre Frøkapsler af mørkere Farve samt lavere Olieindhold i Frøet end de øvrige Sorter.

Mahndorfer blaafrøede Opiat-Valmue er tiltrukket ved Mahndorfer, Original Zuchten, G. m. b. H., Quedlingburg a/H., Neuer Weg 23, Prov. Sachsen.

Strubes blaafrøede Opiat-Valmue er tiltrukket af Fr. Strube, Saatzuchtwirtschaft, Schlanstedt, Halberstadt/Land, Prov. Sachsen.

Eckendorfer blaafrøede Opiat-Valmue er tiltrukket af W. von Borris, Saatzuchtwirtschaft, Eckendorf üb. Bielefeld 2/Westfalen.

Peragis Weihestephaner blaafrøede Opiat-Valmue er tiltrukket ved Peragis Saatzucht, G. m. b. H., Kleinwanzleben, Bez. Magdeburg/Prov. Sachsen.

¹⁾ 1 = ingen, 10 = stærk Knækketilbøjelighed.

Bilag til 357. Meddelelse.

Forsøg med Sorter af Opiat-Valmue 1941—1943.
Gennemsnit.

Sortsbetegnelse	Alle Forsøgs- steder og Aar	Lyngby	Aarslev	Spangsbjerg	Jydevad	Højer	1941	1942	1943	Alle Forsøgs- steder
Antal Forsøg	15	3	3	3	3	3	5	5	5	13
	hkg Frø pr. ha									hkg Stængler og Kapsler pr. ha
Mahndorfer blaafrøet..	9.0	8.4	10.1	10.2	5.8	10.3	7.4	10.2	9.3	31
Strubes do. ..	8.3	8.0	9.2	9.4	5.7	9.1	6.3	9.6	8.8	30
Eckendorfer do. ¹⁾ .	8.1	6.1	8.8	9.3	6.3	10.2	—	8.9	8.8	28
Peragis Weihestephan blaafrøet.....	8.0	8.5	8.2	8.6	4.9	9.8	6.4	8.6	9.2	28
	Forholdstal									
Mahndorfer blaafrøet..	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Strubes do. ..	92	95	91	92	98	88	85	94	95	97
Eckendorfer do. ¹⁾ .	90	73	87	91	109	99	—	87	95	90
Peragis Weihestephan blaafrøet.....	89	101	81	84	84	95	86	84	99	90

¹⁾ Kun med i 1942 og 1943.

9. Marts 1944.

358. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.**Foreløbig Meddelelse om Kulturforsøg
med Opiat-Valmue 1941—1943.**

Ved Statens Forsøgsstationer udføres Forsøg med Saatid, Rækkeafstand, Saamængde og Udtynding i Opiat-Valmue, Mahndorfer blaafrøet. Forsøgene udføres paa lermuldet Jord ved Tystofte og Aarslev samt for Rækkeafstandsforsøgenes Vedkommende ved Aakirkeby og paa sandmuldet Jord ved Hornum. Nærværende Meddelelse omfatter foreløbige Resultater af disse Forsøg.

Til Valmuerne er i Reglen gødet med 0—200 kg Superfosfat, 100—200 kg Kaligødning og 200—400 kg Kalksalpeter pr. ha. Hvor Saatid, Saamængde og Saamaade ikke er Genstand

for Forsøg, er Valmuerne saaet i sidste Halvdel af April eller først i Maj paa 45 cm Rækkeafstand og med en Saamængde svarende til 2—3 kg velspirende Frø pr. ha. Kulturen er radrenset og haandhakked flere Gange.

I en Del af Forsøgene er Valmuerne knækket ned før Høst, men ikke lige stærkt i alle Forsøgsled. Forskellighederne er der givet Udtryk for i en Karakter for Knækketilbøjelighed.

Vandbestemmelse er udført i Frøet fra alle Forsøg, og ved Aarslev er tillige bestemt Indhold af Raafedt = Olie.

Ved Opgørelsen er Frøudbyttet beregnet med et Vandindhold paa 10 pCt. Udbytteresultaterne er meddelt i Bilaget Side 4.

1. Saatidsforsøg.

Forsøgene er udført ved Tystofte, Aarslev og Hornum i 1942 og 1943. Efter Planen skulde der saas 1., 15. og 30. April og 15. Maj, men paa Grund af sent Foraar kunde 1. Saatid ikke gennemføres, og 2. Saatid blev noget forsinket i 1942. Resultaterne for 1. Saatid er omregnet i Forhold til 2. Saatid i begge Aar.

Gennemsnitsresultaterne har været følgende:

	hkg Frø pr. ha	Forholds- tal	pCt. Olie i Frøet	Modnings- dato
1. Saatid, 4. April.....	13.2	100	42.6	18/8
2. » . 19. »	11.8	89	42.4	23/8
3. » , 30. »	10.2	77	41.5	28/8
4. » , 15. Maj	8.5	64	40.6	7/9

Den tidlige Saaning har i alle Forsøgene givet det største Frøudbytte, og dette er stærkt aftagende med Udskydning af Saatiden, saaledes at sidste Saatid i Gennemsnit for alle Forsøg knapt har givet $\frac{2}{3}$ af Udbyttet ved 1. Saatid. Dertil kommer, at Olieindholdet i Frøet er størst ved den tidlige Saaning, og at Modningen falder tidligere end ved senere Saaning. Det maa herefter tilraades at saa Opiat-Valmue saa tidligt som muligt i April.

2. Rækkeafstandsforsøg.

Forsøgene er gennemført ved Aakirkeby i 1943, ved Tystofte i 1942, ved Aarslev i 1941—1943 og ved Hornum i 1942 og 1943. Der sammenlignes 30, 45 og 60 cm Rækkeafstand. Saamængderne er tilstræbt at være henholdsvis 3, 2 og 1.5 kg pr. ha af velspirende Frø, og disse Mængder er nogenlunde

overholdt. Forsøgene har i Gennemsnit givet følgende Resultat for henholdsvis Lermuld og Sandmuld.

Rækkeafstand	hkg Frø pr. ha		Forholdstal		pCt. Olie i Frøet (Aarslev)
	Lermuld (Aakirkeby. Tystofte, Aarsl.)	Sandmuld (Hornum)	Lermuld	Sandmuld	
30 cm.	12.7	7.4	100	100	41.5
45 »	11.9	7.9	94	107	40.0
60 »	11.3	8.3	89	112	40.6

Paa de tre Forsøgssteder med lermuldet Jord har den mindste Rækkeafstand giver størst Frøudbytte, og dette er aftagende med tiltagende Rækkeafstand. Men paa Sandmuld ved Hornum er Forholdet omvendt. Olieindholdet i Frøet synes ikke paavirket af Rækkeafstanden. Da Opiat-Valmue vokser langsomt i Begyndelsen af Vækstperioden, vil det i de fleste Tilfælde af Hensyn til Renholdelsen være nødvendigt at saa den paa saa stor Rækkeafstand, at den kan renses med Radrenser. Under Hensyn hertil maa der paa Grundlag af Forsøgene tilraades en Rækkeafstand paa 40—45 cm paa lermuldet og ca. 60 cm paa sandmuldet Jord.

3. Saamængdeforsøg.

Forsøgene er gennemført ved Tystofte i 1942 og ved Aarslev og Hornum i 1942 og 1943. Der er sammenlignet Saamængder svarende til 1, 2 og 3 kg velspirende Frø pr. ha. Gennemsnitsresultaterne har været følgende:

Saa- mængde	hkg Frø pr. ha	Forholds- tal	Antal Planter pr. l. m.	Knækkeltilbøjelighed (1 Fors.) ¹⁾
1 kg pr. ha...	10.5	100	22	1.2
2 » » » ...	10.3	99	34	1.7
3 » » » ...	9.5	91	54	2.9

En Saamængde paa 3 kg pr. ha har i alle Forsøgene givet mindre Frøudbytte end 2 og 1 kg, gennemsnitlig henholdsvis 8 og 9 pCt. Ved en jævn Fordeling af Frøet synes en Saamængde paa 1 kg pr. ha eller 20—25 Planter pr. løb. m Række at være tilstrækkelig. Da det selv ved stærk Opblanding med dødt Frø eller fint Grut kan være vanskeligt at fordele saa lille en Frømængde jævnt nok, vil det formentlig være tilraadeligt at saa et Par kg Frø pr. ha og eventuelt foretage en Blokhakning (se næste Afsnit).

¹⁾ 0 = ingen, 10 = stor Knækkeltilbøjelighed.

4. Udtyndingsforsøg.

Forsøgene er udført de samme Steder og Aar som Saamængdeforsøgene. De har omfattet: ingen Udtynding, Udtynding til een Plante paa 10 og 20 cm, samt Blokhakning paa 20 cm Afstand. Udtyndingen er udført kort Tid efter Bladskifte. De gennemsnitlige Resultater fremgaar af omstaaende Oversigt.

Bilag til 358. Meddelelse.

Kulturforsøg med Opiat-Valmue 1941—1943.

Forsøgsled	hkg Frø pr. ha					Forholdstal for Frøudb.					hkg Stængler og Kapsler pr. ha Gennemsn.
	Aakirkeby	Tystofte	Aarslev	Hornum	Gennemsn.	Aakirkeby	Tystofte	Aarslev	Hornum	Gennemsn.	
Saatidsforsøg											
Antal Forsøg:	—	2	2	2	6	—	2	2	2	6	6
Saaet $\frac{3}{4}$ ¹	—	14.8	16.4	8.6	13.2	—	107	125	101	112	40
» $\frac{19}{4}$	—	13.9	13.1	8.5	11.8	—	100	100	100	100	40
» $\frac{30}{4}$	—	11.1	11.5	8.0	10.2	—	80	88	95	86	33
» $\frac{15}{6}$	—	8.3	10.4	6.9	8.5	—	60	80	81	72	29
Afstandsforsøg											
Antal Forsøg:	1	1	3	2	7	1	1	3	2	7	7
30 cm Rækkeafst. . .	16.8	12.0	11.6	7.4	11.1	100	100	100	100	100	43
45 » » » » . . .	15.6	11.6	10.8	7.9	10.8	94	97	93	107	97	45
60 » » » » . . .	13.8	11.2	10.5	8.3	10.4	83	94	91	112	94	45
Saamængdeforsøg											
Antal Forsøg:	—	1	2	2	5	—	1	2	2	5	5
1 kg Frø pr. ha . . .	—	11.3	12.8	7.8	10.5	—	100	100	100	100	38
2 » » » » . . .	—	12.3	12.2	7.4	10.3	—	109	95	95	99	40
3 » » » » . . .	—	12.1	11.0	6.7	9.5	—	107	86	86	91	39
Udtyndingsforsøg											
Antal Forsøg:	—	1	2	2	5	—	1	2	2	5	5
Ingen Udtynding . .	—	12.0	10.6	7.8	9.7	—	100	100	100	100	39
Udtynd. t. 10 cm Afst.	—	12.5	10.3	8.0	9.8	—	104	97	103	101	37
» » 20 » »	—	10.8	11.6	7.3	9.7	—	90	109	94	100	35
Blokh. » 20 » »	—	12.4	11.8	8.4	10.5	—	103	111	108	108	40

¹⁾ Kun gennemført i 1943.

	hkg Frø pr. ha	Forholds- tal	pCt. Olie i Frøet (1 Fors.)	Antal Planter pr. l. m. (2 Fors.)	Knække- tilbøje- lighed (1 Fors.)
Ingen Udtynding . . .	9.7	100	42.2	24	3.0
Udtynd. t. 10 cm Afst.	9.8	101	41.4	10	0.6
» » 20 » »	9.7	100	41.2	5	0.4
Blokh. » 20 » »	10.5	108	41.4	10	0.5

Frøudbyttet efter Udtynding paa 10 og 20 cm Afstand har vekslet noget i Forhold til ingen Udtynding, men gennemsnitlig har Resultatet været det samme. Blokhakning paa 20 cm Afstand har i alle Forsøgene ligget over ingen Udtynding, gennemsnitlig 8 pCt. Olieindholdet i Frøet har været højest ved den tætte Bestand og lavest ved den aabne, men Forskellen er ikke stor. Ingen Udtynding har vist større Knækketilbøjelighed end Udtynding og Blokhakning. Den aabne Plantebestand giver kraftigere og stivere Planter, som bedre modstaar Blæst end de svagere Planter i tæt Bestand. I Praksis, hvor Opiat-Valmue skal høstes med Binder, er det vigtigt, at Planterne holder sig staaende, da der ellers let bliver stort Frøspild. Under Hensyn hertil maa det paa Grundlag af Forsøgsresultaterne tilraades at blokhakke en for tæt Valmuebestand paa 20 cm Afstand med 3—4 Planter i hver Blok, hvis man ikke ved Hjælp af Frøharve tør bringe Plantetallet ned til ca. 25 Planter pr. løb. m. Blokhakningen bidrager til at lette Renholdelsen.

16. Marts 1944.

359. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Gul Sennep til Frøavl.

1940—1943.

Paa Statens Forsøgsstationer ved Lyngby, Tystofte og Aarslev, der alle har lermuldet Jord, er der i Aarene 1940—1943 i Gul Sennep til Frøavl udført Forsøg med Sorter, Saatid, Rækkeafstand og stigende Mængder Kalksalpeter.

Hvor Gødskning, Rækkeafstand og Saatid ikke er Genstand for Forsøg, er der i Reglen gødet med 0—200 kg Superfosfat, 100—200 kg Kaligødning og 300—600 kg Kalksalpeter pr. ha, Saaningen er foretaget sidst i April eller først i Maj, og der er radsaaet med 45 cm Rækkeafstand og anvendt en Saamængde af 9—16 kg pr. ha. Ved større Rækkeafstand end 10—12 cm er Kulturen radrenset eller hjulhakked flere Gange.

I Frøet fra alle Forsøgene er udført Vandbestemmelse, og ved Aarslev er tillige bestemt Indholdet af Raafedt = Olie.

Ved Opgørelsen er Frøudbyttet beregnet med et Vandindhold paa 10 pCt.

1. Forsøg med Sorter.

Forsøgene er gennemført ved Lyngby og Aarslev i 1941—1943 og ved Tystofte i 1942—1943. De har omfattet dansk Handelsfrø af Gul Sennep og den hollandske Sort, Mansholt, fra R. F. Mansholt, Westpolder 6, Groningen, Holland. I Gennemsnit er opnaaet følgende Resultat:

	hkg Frø pr. ha	Forholds- tal	pCt. Olie i Frøet	Modnings- dato
Dansk Handelsfrø	14.8	100	24.1	18/8
Mansholt	13.5	91	24.3	20/8

Mansholt har gennemsnitlig givet 9 pCt. mindre Frøudbytte end dansk Handelsfrø. Den er lidt senere, har lidt stivere Stængler og ubetydeligt større Olieindhold i Frøet end dansk Handelsfrø, men der er ingen Anledning til at foretrække Mansholt af disse Grunde.

Ved Aarslev blev i 1940 sammenlignet 3 Partier af dansk Handelsfrø af Gul Sennep indkøbt hos 3 Frøfirmaer. Alle Partier viste sig at være ens saavel af Udseende som m. H. t. Frøudbytte.

2. Forsøg med Saatid.

Forsøgene er gennemført ved Tystofte og Aarslev i 1941—1943. Efter Planen skulde der saas 15. og 30. April samt 15. Maj, men paa Grund af sent Foraar har 1. Saatid ikke kunnet gennemføres rettidigt i flere af Forsøgene. De foreløbige Resultater af Forsøgene, der fortsættes, fremgaar af nedenstaaende Gennemsnitstal:

	hkg Frø pr. ha	Forholds- tal	pCt. Olie i Frøet	Modnings- dato
1. Saatid, 19. April....	17.1	100	26.8	18/8
2. do. , 30. do.	16.9	99	25.6	19/8
3. do. , 15. Maj	15.2	89	25.1	20/8

I Gennemsnit har 1. Saatid givet størst Frøudbytte, men Forskellen mellem 1. og 2. Saatid er kun ringe, og 2. Saatid ligger lidt over 1. ved Tystofte. De har begge givet betydeligt større Frøudbytte end 3. Saatid, gennemsnitlig 10—11 pCt.

Til Gunst for den tidlige Saaning af Gul Sennep dyrket som Olieplante taler endvidere, at Olieindholdet i Frøet er størst ved tidlig Saaning og aftagende med Udskydning af Saatiden.

I Forsøgene har endnu ikke været iagttaget Frostskade, men da en saadan efter tidligere Erfaringer kan indtræde ved meget tidlig Saaning, maa det foreløbig tilraades at saa Gul Sennep paa Agermark sidst i April. Paa lave Arealer vil det antagelig være tilraadeligt at saa noget senere.

3. Forsøg med Rækkeafstand.

Forsøgene er gennemført ved Lyngby i 1941—1943 og ved Aarslev i 1940—1943. I 1940 og 1941 omfattede Forsøgene kun 30, 45 og 60 cm Rækkeafstand, i de to sidste Aar tillige 10 cm Rækkeafstand. Ved Opgørelsen er Frøudbyttet efter 10 cm Rækkeafstand omregnet i Forhold til Frøudbyttet ved 30 cm Rækkeafstand i alle Aar. Der er opnaaet følgende Gennemsnitsudbytte:

	hkg Frø pr. ha	Forholdstal	pCt. Olie i Frøet
10 cm Rækkeafstand	14.3	94	24.9
30 cm do.	14.9	98	24.4
45 cm do.	15.2	100	24.1
60 cm do.	14.6	96	24.4

En Rækkeafstand paa 45 cm har gennemsnitlig givet størst Frøudbytte. Ved Lyngby har Forskellen mellem 10, 30 og 45 cm Rækkeafstand dog været ringe, og det er navnlig i et enkelt Forsøg ved Aarslev, at 10 cm Rækkeafstand ligger lavt. 60 cm Rækkeafstand synes rigelig stor.

Olieindholdet i Frøet har været 0,5—0,8 pCt. højere ved den mindste Rækkeafstand end ved større Afstand.

Hvor man af Hensyn til Renholdelsen ønsker at anvende Radrenser, maa det herefter tilraades at saa Gul Sennep med 45 cm Rækkeafstand. Er Jorden nogenlunde ren, kan Sennepen saas paa 10—12 cm Rækkeafstand, men der maa antagelig regnes med lidt mindre Frøudbytte end ved 45 cm Afstand, til Gengæld spares Arbejdet med Radrensningen.

4. Forsøg med stigende Mængder Kalksalpeter.

Forsøgene er gennemført ved Lyngby og Aarslev i 1941—1943 og ved Tystofte i 1942 og 1943. Der er prøvet 0, 200, 400 og 600 kg Kalksalpeter pr. ha. Til 3 Forsøg har Forfrugten været Vaarsæd, 1 Forsøg Kløver-Græs, 1 Forsøg Tobak og 3 Forsøg Rodfrugter. Som Grundgødning er i 1 Tilfælde anvendt 43 t Staldgødning, men ellers kun 0—200 kg Superfosfat og 100—300 kg Kaligødning pr. ha.

I Gennemsnit har Forsøgene givet nedenstaaende Resultater:

	hkg Frø pr. ha	Merudbytte ialt pr. Tillæg	pCt. Olie i Frøet	Modnings- dato
Grundgødet	10.2	—	24.6	16/8
do. + 200 kg Kalks. pr. ha	12.5	2.3	25.0	16/8
do. + 400 do. do.	14.6	4.4	25.2	17/8
do. + 600 do. do.	16.2	6.0	25.2	18/8

Bilag til 359. Meddelelse.

Sorts-, Kultur- og Gødningsforsøg med Gul Sennep
1940—1943.

Forsøgsled	hkg Frø pr. ha				Forholdstal for Frøudbytte				hkg Halm pr. ha Gens.	pCt. Olie i Frøet
	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Gennem- snit	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Gennem- snit		

Sortsforsøg.

Antal Forsøg:	3	3	3	9	3	3	3	9	8	3
Dansk Handelsfrø ...	10.9	17.3	16.1	14.8	100	100	100	100	44	24.11
Mansholt	10.5	16.6	13.3	13.5	96	96	83	91	39	24.27

Saatidsforsøg.

Antal Forsøg:	—	3	3	6	—	3	3	6	5	2
1. Saatid, 19. April..	—	16.5	17.7	17.1	—	100	100	100	46	26.76
2. do., 30. do. ...	—	16.7	17.1	16.9	—	101	97	99	49	25.63
3. do., 15. Maj	—	14.4	16.0	15.2	—	87	90	89	48	25.08

Rækkeafstandsforsøg.

Antal Forsøg:	3	—	4	7	3	—	4	7	7	2
10 cm Rækkeafstand ¹⁾	12.3	—	15.5	14.3	99	—	90	94	47	24.91
30 cm do.	12.4	—	16.8	14.9	98	—	98	98	44	24.35
45 cm do.	12.6	—	17.2	15.2	100	—	100	100	45	24.05
60 cm do.	11.3	—	16.7	14.6	94	—	97	96	43	24.38

Forsøg med stigende Mængder Kalksalpeter.

Antal Forsøg:	3	2	3	8	3	2	3	8	8	2
Grundgødet	7.5	11.0	12.3	10.2	100	100	100	100	32	24.62
do. + 200 kg Ks. pr. ha	8.9	15.2	14.3	12.5	118	138	116	123	38	25.02
do. + 400 do. do.	10.3	19.0	15.6	14.6	143	173	127	143	41	25.20
do. + 600 do. do.	11.7	21.6	17.2	16.2	156	196	141	159	45	25.17

¹⁾ Kun med i 1942 og 1943.

I det ene Forsøg, hvor der blev grundgødet med Staldgødning, var Udslagene for Forsøgs-gødningen smaa, men ellers har Udslagene for Kalksalpeter været store og sikre, og der har med den nuværende Pris paa Sennepsfrø og Salpeter været god Rentabilitet ved Anvendelse af den største Mængde, 600 kg pr. ha. Forsøgsresultaterne tyder endog paa, at der vilde have været rentabel Anvendelse for yderligere 100 à 200 kg Kalksalpeter pr. ha.

Hvad Olieindholdet i Frøet angaar, synes der nærmest at være en Tendens til Stigning med stigende Gødningsmængder.

16. Januar 1944.

360. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Rækkeafstand og Saamængde til Oliehør. 1940—1943.

Paa Statens Forsøgsstationer er der i Aarene 1940—1943 udført Forsøg med Rækkeafstand og Saamængde til Oliehør, La Plata. Forsøgene er udført paa lermuldet Jord ved Lyngby, Tystofte og Aarslev.

Til Oliehørren er i Reglen gødet med 0—100 kg Superfosfat, 150—300 kg Kaligødning og 200—300 kg Kalksalpeter pr. ha. Saaningen er foretaget sidst i April eller først i Maj. I Forsøg med Rækkeafstand har Saamængden været 83—88 kg pr. ha, og i Forsøg med Saamængde er anvendt en Rækkeafstand paa 20—24 cm. Kulturen er renholdt ved Hjulhakning og Haandhakning.

Der er udført Vandbestemmelse i Frøet, og ved Opgørelsen er Frøudbyttet angivet med 10 pCt. Vand.

Resultaterne af Forsøgene er meddelt i omstaaende Bilag.

Forsøg med Rækkeafstand.

Forsøgene er gennemført ved Lyngby og Aarslev i 1940—1943. Der er sammenlignet 12, 24 og 36 cm Rækkeafstand. I Gennemsnit er der opnaaet følgende Resultat.

Rækkeafstand	hkg pr. ha		Forholdstal		Højest Frøudbytte Antal Tilfælde
	Frø	Straa	Frø	Straa	
12 cm	14.0	12.8	100	100	4
24 cm	14.3	12.0	102	94	4
36 cm	12.6	10.5	90	92	0

Den største Rækkeafstand, 36 cm, har paa begge Forsøgssteder givet betydelig mindre Frøudbytte end 12 og 24 cm, gennemsnitlig henholdsvis 10 og 12 pCt. Ved Lyngby har de to mindste Rækkeafstande givet ens Frøudbytte, men ved Aarslev har 24 cm Rækkeafstand klaret sig bedst, og i Gennemsnit har den givet 2 pCt. større Frøudbytte end 12 cm Rækkeafstand.

Straudbyttet er aftagende fra den mindste til den største Rækkeafstand.

Da Oliehørren er betydelig lettere at renholde ved 24 cm Rækkeafstand, der muliggør Anvendelse af Radrenser, end ved 12 cm Afstand, maadet paa Grundlag af Forsøgene tilraades at saa Oliehør paa 20—25 cm Rækkeafstand.

Forsøg med Saamængde.

Forsøgene er udført ved Lyngby, Tystofte og Aarslev i 1941—1943. Der skulde efter Planen prøves Saamængder svarende til 60, 90 og 120 kg velspirende Frø pr. ha, og disse Mængder er nogenlunde overholdt. Forsøgene fortsættes i 1944. Nedenstaaende er meddelt Gennemsnit af de foreløbige Resultater.

Saamængde	hkg pr. ha		Forholdstal		Højeste Frøudbytte Antal Tilfælde
	Frø	Straa	Frø	Straa	
62 kg pr. ha.....	14.8	13.9	100	100	3
86 do. do.	14.8	14.7	100	106	3
117 do. do.	14.8	15.5	98	112	3

De tre prøvede Saamængder har i lige mange Tilfælde givet størst Frøudbytte, og i Gennemsnit for alle Forsøgene er For-

Bilag til 360. Meddelelse.

Forsøg med Rækkeafstand og Saamængde til Oliehør 1940—1943.

Forsøgsled	hkg Frø pr. ha				Forholdstal for Frøudbytte				hkg Straa pr. ha i Gennemsnit
	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Gennemsnit	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Gennemsnit	
Forsøg med Rækkeafstand									
Antal Forsøg	4	—	4	8	4	—	4	8	8
12 cm Rækkeafstand ..	14.8	—	13.2	14.0	100	—	100	100	12.8
24 cm do. do. ..	14.8	—	13.8	14.3	100	—	105	102	12.0
36 cm do. do. ..	13.4	—	11.9	12.6	91	—	90	90	10.5
Forsøg med Saamængde									
Antal Forsøg	3	3	3	9	3	3	3	9	8
62 kg Udsæd pr. ha .	17.7	13.1	13.7	14.8	100	100	100	100	13.9
86 kg do. do. .	17.9	13.5	12.9	14.8	101	103	94	100	14.7
117 kg do. do. .	17.9	13.1	12.5	14.5	101	100	91	98	15.5

skellen i Frøudbytte ringe. Den mindste Saamængde synes at have klaret sig bedst under tørre Forhold. Straaudbyttet tiltager med Forøgelse af Saamængden.

Ved Vurdering af Resultaterne maa det erindres, at man paa Forsøgsstationerne ofte har bedre Spiringsforhold end i Praksis, og derfor er det formentlig tilraadeligt at anvende en Saamængde paa 80—90 kg velspirende Frø pr. ha, eller, hvis der er Mulighed for Udnyttelse af Straaet til Spindemateriale, og Prisforholdene taler derfor, 100—120 kg.

Angaaende Dyrkning af Oliehør henvises til 290. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

30. Marts 1944.

361. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Stammeforsøg med Rødkløver.

1938—1943.

I Aarene 1938—1943 er der paa Forsøgsstationerne ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte, Aarslev, Askov, Borris, Hornum, Tylstrup samt paa Marsken gennemført Forsøg med 7 danske Stammer af tidlig og 5 af halvsildig Rødkløver.

Forsøgene er udlagt i 4 Aar 1938—1941, og Udbyttebestemmelse er udført for hvert Udlæg i 2 Aar. Men Tørke og Vinterskade har medført, at en Del af Udlægene er mislykkedes, ligesom Kløverbstanden i nogle 2. Aars Marker har været stærkt skadet af Frost, saa enkelte Marker er blevet opløjet.

Rødkløveren har været udlagt i Blanding med Almindelig Rajgræs, men paa Grundlag af botaniske Analyser af Afgrøden er Udbyttet af Rødkløver beregnet.

Forsøgene er paa alle Forsøgssteder gennemført med en meget tidlig Høslæt, hvorefter Genvæksten efter Omstændighederne er afhugget 2—3 Gange. Ved Lyngby, Tystofte og Hornum er Afgrøden desuden i en Afdeling af Forsøget Sommeren igennem afhugget paa Afgræsningsstadiet, og der er i Regelen høstet 5—6 aarlige Slæt.

Forsøgene har ikke været anlagt, saa Udbyttet af tidlig og halvsildig Kløver kan sammenlignes.

Tidlig Rødkløver.

Hovedresultaterne af Forsøgene med tidlig Rødkløver har været følgende:

Tørstofudbytte af Rødkløver i Forsøg med
Faa Slæt Mange Slæt

	Faa Slæt			Mange Slæt		
	hkg pr. ha	Forholdstal		hkg pr. ha	Forholdstal	
	1. Aar	2. Aar	Begge Aar	1. Aar	2. Aar	Begge Aar
Øtofte II	60.5	26.8	105	49.9	19.9	104
Roskilde II	59.8	27.8	105	49.6	18.6	101
Trifolium II	59.6	25.1	102	52.5	17.1	103
Hinderupgaard II	59.2	22.9	98	50.6	15.5	98
Hunsballe II	58.2	23.0	97	50.6	18.4	102
Tystofte	60.6	22.8	100	49.8	14.4	95
Gefion	54.6	22.7	93	46.8	18.3	97

De 5 første Stammer er betegnet med Romertal II og anerkendt i 1. Klasse. De anerkendte Stammer er:

1. Tidlig Øtofte II, tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen har givet højest Udbytte ved begge Benyttelsesmaader, men dog lidt lavere Udbytte end Nr. 2 i 2. Brugsaar i Forsøg med faa Slæt. Begyndende Blomstring indtræffer lidt senere end for de fleste af de øvrige Stammer.

2. Tidlig Roskilde II, tilhører samme Ejere som Nr. 1. Den har i samlet Udbytte i to Brugsaar givet samme Udbytte som Nr. 1 i Forsøg med faa Slæt, men ved mange Slæt har den givet lidt lavere Udbytte i 2. Brugsaar. Blomstringen falder lidt tidligere end for Nr. 1.

3. Tidlig Trifolium II, tilhører A/S Dansk Frøavl's Kompagni og Markfrøkontoret (Trifolium), København.

Stammen har tidligere deltaget i Stammeforsøg og blev anerkendt under Navnet Fionia I, men den har senere skiftet Ejer.

Udbyttet har tilsammen for to Brugsaar været lidt lavere end for Nr. 1. Men Stammen har i Forsøg med mange Slæt givet højere Udbytte i 1. Brugsaar end de øvrige Stammer. I Blomstring er det den tidligste af alle Stammer.

4. Tidlig Hinderupgaard II, tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen har i samlet Udbytte i to Brugsaar givet 6—7 pCt. lavere Udbytte end Nr. 1. Den har givet betydeligt mindre end de foregaaende Stammer i 2. Brugsaar, medens den i 1. Brugsaar giver meget nær samme Udbytte som disse. Blomstringstiden ligger mellem Nr. 2 og Nr. 3.

5. Tidlig Hunsballe II, tilhører Frøavlscetret Huns-

Bilag til 361. Meddelelse.

Udbytte i to Brugsaar.
hkg Tørstof pr. ha

Navn	Forsøg med faa Slæt									Forsøg med mange Slæt						
	Kløver									Kløver	Kløver + Græs	Kløver			Kløver	Kløver + Græs
	Aakir- keby	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Borris	Hornum	Tylstrup	Marsken	Gennemsnit	Lyngby	Tystofte	Hornum	Gennemsnit		
Tidlig Rødkløver																
Øtofte II.....		124.0	66.7	81.1	86.1	91.0	84.8	109.3	45.1	87.3	148.3	74.8	68.0	65.3	69.8	105.4
Roskilde II.....		121.0	64.5	85.2	86.2	87.3	85.7	108.3	48.8	87.6	148.0	72.7	65.3	65.3	68.2	106.0
Trifolium II.....		118.5	64.2	79.2	80.9	82.8	86.0	112.0	48.3	84.7	144.7	76.1	71.3	60.3	69.6	106.7
Hinderupgaard II....		112.0	64.0	76.7	82.6	86.8	82.8	106.5	39.8	82.1	144.0	72.2	69.1	58.0	66.1	107.0
Hunsballe II.....		113.6	69.0	74.6	81.1	80.3	80.0	97.3	41.8	81.2	144.0	77.7	73.6	56.5	69.0	104.2
Tystofte.....		117.5	64.6	73.5	81.9	88.3	82.7	102.0	48.7	83.4	144.2	68.3	65.1	58.6	64.2	102.5
Gefion.....		106.5	71.3	71.8	69.8	82.8	67.8	100.0	46.0	77.3	143.9	72.9	70.0	53.2	65.1	104.2
Halvsildig Rødkløver																
Øtofte II.....	82.7	102.3	65.0	99.7	82.5	77.0	78.3	89.3	56.5	83.9	152.8	84.5	53.3	58.0	66.7	106.1
Pajbjerg II.....	81.7	96.6	61.6	104.4	82.1	71.3	84.2	88.5	56.5	83.4	151.6	84.6	52.3	55.2	65.6	104.8
Dæno II.....	74.5	103.8	64.3	92.7	77.5	76.3	78.2	94.0	57.2	80.3	147.0	79.8	55.1	53.9	63.9	103.8
Dæhnfeldt G.....	77.6	101.7	64.0	94.9	73.0	80.3	77.0	100.8	57.0	80.3	147.8	76.3	50.8	53.0	61.2	101.5
Tystofte.....	76.8	101.6	56.2	93.9	77.9	75.3	85.6	88.0	56.3	79.8	144.4	73.5	50.8	53.5	60.4	98.8

balle, Holstebro. I Forsøg med faa Slæt har Stammen givet lavest Udbytte af de anerkendte Stammer, medens den i Forsøg med mange Slæt er Nr. 3 i Udbytte, kun 2 pCt. lavere end Nr. 1. Blomstringstiden er som for Nr. 4.

Halvsildig Rødkløver.

Forsøgene med halvsildig Rødkløver har givet følgende Hovedresultater:

	Tørstofudbytte af Rødkløver i Forsøg med					
	Faa Slæt			Mange Slæt		
	hkg pr. ha	Forholdstal	hkg pr. ha	Forholdstal	hkg pr. ha	Forholdstal
	1. Aar	2. Aar	Begge Aar	1. Aar	2. Aar	Begge Aar
Øtofte II.....	52.4	31.5	103	46.2	20.5	105
Pajbjerg II.....	51.2	32.2	102	45.7	19.9	103
Dæno II.....	51.2	29.1	99	45.5	18.4	100
Dæhnfeldt G.....	51.0	29.3	99	45.5	15.7	96
Tystofte.....	55.3	24.6	98	47.3	13.1	95

De tre første Stammer opnaar Anerkendelse i 1. Klasse og Ret til at føre Romertal II.

De anerkendte Stammer er:

1. Halvsildig Øtofte II, der tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen har givet højest Udbytte baade ved faa Slæt og ved mange Slæt.

2. Halvsildig Pajbjerg II, tilhører Pajbjergfonden, Børkop. I Gennemsnit kommer Stammen Nr. 1 meget nær i Udbytte ved begge Benyttelsesmaader, men den har ved faa Slæt givet mere varierende Udbytte fra Sted til Sted. Den er lidt sildigere i Blomstring end Nr. 1.

3. Halvsildig Dæno II, tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Den har i samlet Udbytte i to Brugsaar givet 4—5 pCt. mindre end Nr. 1. Blomstringstiden er som for Nr. 1.

30. Marts 1944.

362. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Stammeforsøg med Hundegræs og Eng-Svingel 1940—1943.

Ved de i 1943 afsluttede Stammeforsøg med Græsarter har været sammenlignet 8 Stammer af Hundegræs og 6 Stammer af Eng-Svingel.

Forsøgene har været udført paa lermuldet Jord ved Lyngby og Tystofte, paa sandmuldet Jord ved Lundgaard, Borris og Tylstrup og Forsøgene med Eng-Svingel tillige paa Højmosen ved Fossevangen og paa Marskjord ved Højer.

Der er foretaget Udlæg i 1940 og 1941, og Forsøgene er høstede i 2 Aar. I alle Forsøg er der taget en meget tidlig Høslæt og i Regelen 2 efterfølgende Slæt. Ved Lyngby, Tystofte og Højer er, i en Afdeling af Forsøgene, 1. Slæt desuden taget saa tidligt, som Afgrøden har været tjenlig til Afgræsning, og derefter 3—4 Slæt.

A. Hundegræs.

I Forsøgene med Hundegræs har Udbyttet af Tørstof pr. ha og i Forholdstal (Gennemsnit af alle Stammer = 100) været:

	Forsøg med faa Slæt			Forsøg med mange Slæt		
	hkgTørst. pr. ha		Forholdst.	hkgTørst. pr. ha		Forholdst.
	1. Aar	2. Aar		1. + 2. Aar	1. Aar	
Dæno I.....	41.4	49.1	108	31.4	29.7	106
Roskilde I.....	40.2	47.5	105	30.6	30.1	105
E. F. bladrig I...	39.9	47.4	104	30.2	28.9	102
Hinderupgaard I	39.6	47.4	104	29.4	29.0	101
Trifolium I.....	39.5	46.8	103	31.6	29.6	106
Pajbjerg I.....	38.1	48.0	103	28.6	27.7	97
Trifolium.....	33.1	43.1	91	28.2	27.7	97
Adefa	30.5	39.4	83	25.6	25.1	88

De 6 første Stammer er anerkendt i 1. Klasse med Ret til at føre Romertal I efter Stammenavnet.

De anerkendte Stammer er ikke meget forskellige i Vækst og Udvikling. Dæno I er dog lidt mere stivstraaet og bladfattig og Roskilde I lidt mere blødstraaet og bladrig end de øvrige Stammer, medens Pajbjerg I er noget uensartet med en Del grove Stængler og overvejende brede Blade. Disse Forskelle bliver først tydelige, naar Græsset er gennemskredet.

Der er kun ringe Forskel i de anerkendte Stammers Udbytte ved faa Slæt, og de har i Hovedsagen samme Rækkefølge ved mange Slæt. Trifolium I afviger dog ved at have klaret sig forholdsvis bedre og Pajbjerg I ved at staa daarligere ved mange end ved faa Slæt.

Dæno I tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense,

Roskilde I tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

E. F. bladrig I tilhører A/S Dansk Frøkultur, Kerteminde.

Hinderupgaard I tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Trifolium I tilhører A/S Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret (Trifolium), København.

Pajbjerg I tilhører Pajbjergfonden, Børkop.

B. Eng-Svingel.

I Forsøgene med Eng-Svingel har Tørstofudbyttet været følgende:

	Forsøg med faa Slæt			Forsøg med mange Slæt		
	hkgTørst. pr. ha	Forholdst.	hkgTørst. pr. ha	Forholdst.	hkgTørst. pr. ha	Forholdst.
	1. Aar	2. Aar	1.+2. Aar	1. Aar	2. Aar	1.+2. Aar
Sildig Øtofte I..	49.0	53.9	105	49.5	41.8	101
Øtofte I.....	46.6	52.1	101	50.6	43.4	104
Hinderupgaard I	47.0	50.5	100	48.5	40.2	98
Pajbjerg I.....	47.8	49.6	99	50.5	40.5	100
Trifolium I.....	47.4	49.8	99	47.6	39.3	96
L. D. 409.....	44.9	47.9	95	48.4	40.4	98

De 5 første Stammer er anerkendt i 1. Klasse med Ret til at føre Romertal I efter Stammenavnet.

Der er nogen Uoverensstemmelse i Stammernes Rækkefølge efter faa og mange Slæt, men da der kun er gennemført 4 Forsøg med mange Slæt, maa Hovedvægten lægges paa Resultaterne af Forsøgene med faa Slæt.

Der er kun ringe Forskel paa Stammernes Vækst og Udvikling, som den kan bedømmes paa et tidligt Udviklingstrin. Sildig Øtofte I har dog noget mere udbredt og Øtofte I lidt mere opret Vækst end de øvrige Stammer. Øtofte I er lidt tidligere end de øvrige Stammer, der i denne Henseende er ret ens.

Sildig Øtofte I og Øtofte I tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Hinderupgaard I tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Pajbjerg I tilhører Pajbjergfonden, Børkop.

Trifolium I tilhører A/S Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret (Trifolium), København.

Bilag til 362: Meddelelse.

Udbytte i hkg Tørstof pr. ha i 2 Brugsaar
1941—1943.

Stamme	Forsøg med faa Slæt						Forsøg med mange Slæt		
	Lyngby	Tystofte	Lundgaard	Borris	Tylstrup	Gennemsnit	Lyngby	Tystofte	Gennemsnit
Hundegræs.									
Dæno I.....	120.0	75.8	74.6	111.5	81.1	90.5	60.2	61.6	61.1
Roskilde I.....	119.7	75.9	71.2	101.3	77.3	87.7	60.7	60.7	60.7
E. F. bladrig I.....	116.6	76.4	71.3	107.1	76.1	87.3	58.2	59.6	59.1
Hinderupgaard I....	118.7	73.5	71.2	106.0	77.0	87.0	60.8	57.2	58.4
Trifolium I.....	116.4	74.6	70.8	103.3	77.0	86.3	62.6	60.6	61.2
Pajbjerg I.....	113.0	71.4	72.5	111.9	75.2	86.1	53.5	57.6	56.3
Trifolium.....	105.5	67.4	65.2	84.5	62.7	76.2	59.3	54.3	55.9
Adefa.....	96.6	60.2	60.1	85.4	55.2	69.9	53.8	49.1	50.7

Stamme	Forsøg med faa Slæt								Forsøg med mange Slæt		
	Lyngby	Tystofte	Lundgaard	Borris	Tylstrup	Fossevangen	Højer	Gennemsnit	Tystofte	Højer	Gennemsnit
Eng-Svingel.											
Sildig Øtofte I..	125.4	82.1	64.8	99.0	81.0	106.8	158.4	102.9	60.1	123.1	91.3
Øtofte I.....	126.2	85.8	64.0	96.7	77.7	93.7	146.0	98.7	64.4	123.7	94.0
Hinderupgaard I	126.2	81.0	64.9	96.4	74.9	93.4	140.6	97.5	61.0	116.5	88.7
Pajbjerg I.....	124.9	83.4	61.9	94.6	77.8	98.4	139.9	97.4	61.5	120.6	91.0
Trifolium I....	125.8	84.9	64.0	98.3	75.8	90.1	142.4	97.2	58.9	114.9	86.9
L. D. 409.....	124.4	79.5	58.5	92.4	73.5	86.8	134.5	92.8	58.6	119.1	88.8